

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/656/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1713214802
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:1713214802.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, zastúpenej splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, proti žalovanému: Z. U., nar. XX. Y. XXXX, trvalo bytom Y., T. XXX/XX, t.č. U., V. XX, č. bytu XX, za účasti občianskeho združenia - Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, IČO: 42 326 923, so sídlom Košice, Park Angelinum 2, zastúpeného advokátom: Mgr. Peter Masarovič, Košice, Park Angelinum 2, o 1.125,18 eur s príslušenstvom, o späťvzatí žaloby žalobkyňou a o odvolaní žalobkyne voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 9. júna 2015 č.k. 17C/362/2014-84, takto

rozhodol:

I. Späťvzatie žaloby sa n e p r i p ú š ť a a rozsudok súd prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti rozhodnutia o trovách konania občianskeho združenia - Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, IČO: 42 326 923, so sídlom Košice, Park Angelinum 2 sa m e n í tak, že občianskemu združeniu - Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, IČO: 42 326 923, so sídlom Košice, Park Angelinum 2 sa náhrada trov prvostupňového konania n e p r i z n á v a .

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal a III. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi - Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, IČO: 42 326 923, so sídlom Košice, Park Angelinum 2 (ďalej len „občianske združenie“) trovy konania vo výške 139,25 eur. Rozhodnutie o trovách konania občianskeho združenia vystupujúceho v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného odôvodnil právne poukazom na ustanovenie § 137, § 142 ods. 1 a § 149 ods.1 O.s.p. a vecne plným úspechom žalovaného v spore a z toho plynúceho práva vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jeho strane na náhradu trov právneho zastúpenia, podľa § 10 ods. 1 a § 13a ods.1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, za prevzatie a prípravu zastúpenia a vyjadrenie k veci 2x po 61,41 eur + 2x režijný paušál, 1x 8,04 eur a 1x 8,39 eur, teda trovy právneho zastúpenia spolu v sume 139,25 eur.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa čo do výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania občianskeho združenia (výrok III. rozsudku), s návrhom na jeho zmenu nepriznaním mu náhrady trov konania, z dôvodu nezákonnosti takéhoto rozhodnutia pre nedostatok oprávnenia predmetného občianskeho združenia vystupovať v tomto konaní v pozícii vedľajšieho účastníka, pre nepredloženie písomného súhlasu žalovaného s jeho vstupom do konania, ako aj z dôvodu, že takéto trovy nemožno považovať za účelne vynaložené, poukazujúc na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2014 spis. zn. 6MCdo 5/2013.

3. Žalovaný ani občianske združenie odvolacie návrh nepodali. Občianske združenie vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalobkyne navrhlo rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v sume 17,19 eur, považujúc jeho trovy právneho zastúpenia za účelné, najmä ak vo svojom vyjadrení k žalobe podrobne argumentovalo a uviedol vecné dôvody pre ktoré žiadalo žalobou zamietnuť a to najmä, že úverová zmluva (z ktorej si žalobkyňa uplatňuje svoje práva) neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj pre neplatnosť dohody sporových strán o úroku z úveru, z dôvodu jej rozporu s dobrými mravmi. Okrem toho ďalej namietalo, že účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám, že trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, respektíve bránenie práva na súde (poukazujúc na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/219/2012 zo dňa 31. júla 2013, rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, nález Ústavného súdu Českej republiky zo 7. júla 2009 spisovej značky II. ÚS 2257/08) a napokon, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia, pričom zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania.

4. Rozsudok bol doručený do vlastných rúk splnomocnenkyňi žalobkyne 8. júla 2015, advokátovi občianskeho združenia 8. júla 2015 a žalovanému 8. júla 2015. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania proti rozsudku tak začala žalobkyňi (sporovej strane, ktorá žalobu neskôr vzala späť) plynúť nasledujúcim dňom 9. júla 2015 a pretože posledný faktický deň takejto lehoty pripadol na 23. júla 2015, teda štvrtok, deň 23. júl 2015, inak bežný pracovný deň, bol zároveň posledným dňom, v ktorý bolo možné účinne vziať žalobu späť. Práve táto podmienka však v prejednávanej veci nebola splnená, pretože žalobkyňa podala späťvzatie žaloby na pošte až 28. júla 2016 (tu pozri aj podaciu pečiatku pošty na č.l. 112 spisu), takže oneskorene, keď rozsudok v časti rozhodnutia vo veci samej ako aj rozhodnutia o trovách konania žalovaného už bol právoplatný.

5. Žalovaný so späťvzatím žaloby nevyjadril nesúhlas.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej C.s.p.), ktorý nahradil a zrušil do 30. júna 2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej O.s.p.). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa C.s.p.. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p.. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C.s.p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 C.s.p.), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 - ďalej len C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p., aktuálne § 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 O.s.p., akt. § 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a 202 O.s.p., akt. § 355 ods. 1 C.s.p., po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p., akt. § 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že nie je dôvodné pripustiť späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a konanie zastaviť (§ 370 ods. 1 a 2 C.s.p.) a odvolaniu je potrebné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie

nie je v odvolaní napadnutej časti rozhodnutia o trovách konania občianskeho združenia vo výroku vecne správny.

8. Podľa ust. § 370 ods.1 a 2 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia (1). Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví (2).

9. Žalobu možno vziať späť až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Aby späťvzatie žaloby po vynesení rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo účinné, je potrebné, aby odvolací súd späťvzatie pripustil. Späťvzatie žaloby odvolací súd nepripustí, ak s tým protistrana nesúhlasí. Žalovaný so späťvzatím žaloby prejavil súhlas.

10. Nakoľko však ku späťvzatiu žaloby došlo oneskorene a to v čase, keď už rozsudok súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia súdu vo veci samej bol právoplatný, odvolací súd späťvzatie žaloby nepripustil a vec v rozsahu podaného odvolania žalobkyňou v časti rozhodnutia o náhrade trov konania občianskeho združenia vecne prejednal.

11. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania občianskeho združenia vystupujúceho v čase rozhodovania súdu prvej inštancie v tomto konaní v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a to či už pre namietanú absenciu resp. nepredloženie písomného súhlasu žalovaného s jeho vstupom do tohto konania vyžadovaným ust. § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2015 do 30. júna 2016, alebo pre neúčelnosť uplatnených trov konania.

12. Podľa ust. § 93 ods.1 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014, ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O pripustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

13. Podľa ust. § 93 ods.1 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2015 do 30. júna 2016, ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, 10b*) súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O pripustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

14. Citované ust. § 93 ods. 2 O.s.p. zavedené s účinnosťou od 15. októbra 2008, dávalo možnosť, aby v prípade takzvaných spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti bola ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení považoval aj zákon číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Takýmto združením bolo v zmysle jeho stanov i Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Košice, Park Angelinum 2, IČO: 42 326 923. Účasť takéhoto vedľajšieho účastníka v konaní na strane spotrebiteľa posilňovala jeho ochranu v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv, a to predovšetkým v situáciách, ak spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Jedná sa o všetky spory, v ktorých sa spotrebiteľ môže domôcť ochrany svojich spotrebiteľských práv podľa osobitného predpisu. Zvýšenú ochranu spotrebiteľa mala zabezpečiť práve účasť občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľov v konaní v pozícii vedľajšieho účastníka. Aj napriek niektorým

odchylným rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, právna úprava § 93 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 nepodmieňovala účasť vedľajšieho účastníka, ktorým bola právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, predložením súhlasu účastníka, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňoval na konaní. To však nevylučovalo rozhodovanie o prípustnosti vedľajšieho účastníka, ale iba na námietku niektorého z účastníkov. Predloženie súhlasu hlavného účastníka bolo podmienkou vstupu takéhoto vedľajšieho účastníka z jeho vlastného podnetu až podľa § 93 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2015 do 30. júna 2016. Ustanovenie § 93 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2015 nemá žiadne osobitné prechodné ustanovenie, preto sa použije v tomto znení na všetky neskončené súdne konania a to aj na tie súdne konania, ktoré začali do 31. decembra 2014, avšak iba na tie procesné úkony vedľajších účastníkov v konaní, ktorými vstúpia do už skôr začatých konaní ale až po 1. januári 2015. Ak vedľajší účastník vstúpil do konania do 31. decembra 2014, jeho vstup už dodatočným predložením súhlasu podľa § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom od 1. januára 2015 podmieňovať nemožno, lebo by sa tým odňal účinok procesného úkonu (vstupu do konania), ktorý už nastal. V oblasti procesného práva totiž platí ako základná zásada princíp nepravej retroaktivity (napr. § 355 O.s.p. ako prechodné ustanovenie k súčasnému O.s.p. v jeho pôvodnom znení a ďalšie prechodné ustanovenia k početným novelizáciám) a z povahy procesného práva tak vyplýva, že nové procesné právo (jeho zmeny) majú pôsobiť výlučne odo dňa nadobudnutia účinnosti nového zákona a to aj pre konania začaté pred jeho účinnosťou. Účinky procesných úkonov súdov a účastníkov, ktoré s nimi spájala (či nespájala) skoršia právna úprava, však zostávajú zachované (Bureš J., Drápal L., Krčmář Z., Občanský soudní řád, Komentář, Praha 2006, s. 1786). Z týchto dôvodov potom odvolací súd považoval námietku žalobkyne o nezákonnosti procesného postavenia vedľajšieho účastníka v tomto konaní za neopodstatnenú. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie stupňa totiž odvolací súd zistil, že vedľajší účastník doručil súdu prvej inštancie svoje oznámenie o vstupe do tohto konania podaním doručeným súdu dňa 11. novembra 2014.

15. Podľa § 142 ods.1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

16. Práve citované ust. upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím) a obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania, ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne. Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patrila i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní) a to z dôvodu neodňateľnosti práva účastníka konania na súdnu a inú právnu ochranu. Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto nemožno zmiešavať. V každom prípade pri robení záverov o namietanej účelnosti trov konania treba v každom prípade brať do úvahy skutočnosť, či by inak advokátom zastúpený účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovať svoje práva aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako za jeho pomoci.

17. Pri pohľade na problém v prejednávanej veci z práve priblíženého uhla pohľadu potom nešlo prehliadnuť, že advokát vedľajšieho účastníka v tomto prípade (obdobne ako v množstve iných vecí známych súdu z jeho rozhodovacej činnosti, v ktorých toho istého vedľajšieho účastníka zastupoval ten istý advokát) požadoval (okrem paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 2 úkony právnej pomoci a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyhotovenie písomného vyjadrenia k žalobe, z ktorého obsahu je zrejmá (vyjmúc konkrétne údaje, odpísané zo žaloby, o ktorej doručenie advokát zastupujúci vedľajšieho účastníka požiadal) len paušálna námietka nedostatku písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neprimeranosti výšky odplaty požadovanej žalobkyňou za poskytnutý úver a absencie niektorých obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy uvedených v § 9 ods. 2 písm. j), k), f) ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvných vzťahov), a to najmä presnej RPMN, špecifikácie celkovej výšky a meny poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienok upravujúcich jeho čerpanie, konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a z toho plynúcej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s návrhom na zamietnutie žaloby pre zánik dlhu žalovaného voči žalobkyne

jeho splatením bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní (opäť vyjmúc údaje zistiteľné zo žaloby) čokoľvek meniť. Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie advokáta takéhoto účastníka zastupujúceho) spôsobom celkom totožným s tým v prejednávanej veci aj v iných veciach, bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že po získaní vedomostí účastníkom, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a získaní tiež náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť advokátovi, aby pre neho paušálny vzor vyhotovil, nemôže byť ďalej účelným vynakladaním prostriedkov na odmeňovanie advokáta za to, aby aj v ďalších druhovo totožných veciach robil obsahovo identické podania bez toho, aby tu bol zrejmy aj vklad venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétnu vec, v ktorej sa zastupuje. Pri riadení sa touto úvahou ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz, tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné. Okrem toho odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. mája 2014 zakotvilo povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný alebo či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať. Uvedené zákonné ustanovenie zahŕňa povinnosť súdu ex offico (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na všetky neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie v Luxemburgu C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro). Na vyrovnanie zdanlivej (formálnej) zmluvnej rovnováhy zákonodarca reagoval legislatívnymi zmenami, konkrétne aj právnou úpravou procesného postavenia združenia, ktoré ako právnická osoba môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaní pred štátnymi orgánmi (§ 25 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa), ako aj dotknutým ustanovením § 5b uvedeného zákona a aktuálnou úpravou vedľajšieho účastníctva združenia v súdnom konaní (§ 93 ods. 3 veta druhá O.s.p.). Poukaz súdu prvého stupňa na vecnosť a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka v tomto konaní nebol náležitý, vzhľadom na povinnosť súdu už z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie nárokov uplatnených v konaní voči spotrebiteľovi, ako aj neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v spotrebiteľských zmluvách z ktorých si veriteľ voči spotrebiteľovi uplatňuje svoje finančné pohľadávky.

18. Ak sa občianske združenie (vedľajší účastník na strane žalovaného) za uvedeného platného právneho stavu rozhodol udeliť plnomocenstvo na svoje zastupovanie v súdnom konaní právnomu zástupcovi, nesie dôsledky s tým spojené a to v podobe vyhodnotenia neúčelného charakteru vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka. Z dôvodu, že súd prvej inštancie ex offico prihliada na všetky zákonné prekážky brániace priznaniu žalobkyni plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaného v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nákladov na právne zastupovanie. S poukazom na to uplatňované trovy právneho zastúpenia občianskym združením prostredníctvom právneho zástupcu nesledujú legitímny cieľ, ktorým je nastolenie rovnováhy medzi spotrebiteľom a poskytovateľom služby, ale samoúčelné vytváranie trov. Podľa § 2 O.s.p. je súd povinný dbať, aby nedochádzalo k zneužívaniu práv na úkor fyzických alebo právnických osôb. Zákaz zneužitia práva (na ktorý poukazovalo aj rozhodnutie ústavného súdu označené vedľajším účastníkom) zabezpečuje, aby aj uplatňovanie náhrady trov konania nepredstavovalo dôsledok zneužitia noriem procesného práva. Ak si vedľajší účastník uplatnil trovy právneho zastúpenia, predstavujúce odmenu za činnosť právneho zástupcu, ktorý musel žalobný návrh a jeho prílohy náležite preštudovať a posúdiť z hľadiska právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv a následne podať v danej veci konkrétne kvalifikované vyjadrenie, nemožno mu náhradu takýchto trov priznať. Rovnaká povinnosť totiž už prislúchala s poukazom na vyššie uvedené súdu (ex offico) a vynaložené trovy právneho zastúpenia v súvislosti so zastupovaním vedľajšieho účastníka nemožno kvalifikovať ako potrebné, t.j. nevyhnutné (na účelné bránenie práva) a teda ich náhrada nemohla byť vedľajšiemu účastníkovi priznaná. Nemožno prehliadať ani samotný cieľ združenia, ktorým je aktivita združenia v konaní pred súdmi na strane spotrebiteľa, čo zahŕňa aj aspekt uplatňovania práv spotrebiteľa vrátane poskytovania poradenstva so zameraním na neprijateľné zmluvné podmienky a všeobecnú ochranu práv spotrebiteľa (ako to vyplýva už z názvu združenia). V prípade akceptovania účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka, združenie by predstavovalo len pasívny subjekt, ktorý existuje sám pre seba.

19. Vyššie uvedená argumentácia sa vzťahuje na uplatnené trovy právneho zastúpenia z občianskeho združenia Združenie na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Košice, Park Angelinum 2 v celom rozsahu, ktoré z vyššie uvedených dôvodov nebolo možné priznať vôbec.

20. Odvolací súd preto podľa § 388 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. tak, že procesne plne úspešnej žalobkyni priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Nakoľko žalobkyňa si ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu trovy odvolacieho konania neuplatnila, nebolo možné posúdiť ich účelnosť a to aj podľa princípov uvedených vyššie.

22. K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods.2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).